

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Σχέσεων Κράτους - Πολίτη

ΠΟΡΙΣΜΑ

(Ν. 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, Άρθρο 3 § 5)

**Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από δικαιούχους στον
καταργηθέντα Ο.Ε.Ε.Κ.**

Συνήγορος του Πολίτη: Καλλιόπη Σπανού
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Μαίρη Κοτρωνιά
Ειδική Επιστήμονας: Ευανθία Μπενέκου

Οκτώβριος 2013

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 2013
Αριθμ. Πρωτ.: 151779/42296/2013

Προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων
κ. Κωνσταντίνο Αρβανιτόπουλο

ΠΟΡΙΣΜΑ

Θέμα : Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από δικαιούχους στον καταργηθέντα Ο.Ε.Ε.Κ.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με αφορμή τη διερεύνηση της υπ'αρ. φακ. 151779/2012 αναφοράς της κυρίας ***, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει ότι **το ζήτημα της επιστροφής στους δικαιούχους αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στον καταργηθέντα Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) εκκρεμεί επί μακρόν, λόγω της συνεχούς αμφισβήτησης της αρμοδιότητας καταβολής από τους εμπλεκόμενους φορείς.** Παρά την έκδοση γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την οποία κάνατε αποδεκτή και η οποία κρίνει ότι αρμόδιος φορέας για την καταβολή στους δικαιούχους των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών είναι ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), **η αμφισβήτηση της αρμοδιότητας εξακολουθεί και η επίλυση του προβλήματος καθυστερεί υπέρμετρα.** Κατόπιν τούτου συντάσσεται το παρόν πόρισμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγ. 6 του άρθρου 4 του Ν. 3094/2003 «*Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις*» (ΦΕΚ 10^Α).

Ιστορικό

Μετά την κατάργηση του Ο.Ε.Ε.Κ. παρέμειναν σε εκκρεμότητα επιστροφές χρημάτων τα οποία είχαν κατατεθεί από τους δικαιούχους σε λογαριασμούς του Οργανισμού για διάφορες αιτίες, μεταξύ των οποίων και για εγγραφές και δίδακτρα σε τμήματα Ι.Ε.Κ. τα οποία δεν λειτούργησαν ή δεν δημιουργήθηκαν. Οι δικαιούχοι ζήτησαν την επιστροφή των ποσών αυτών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ αυτών και στην περίπτωση της δικαιούχου που προσέφυγε στο Συνήγορο του Πολίτη, είχαν εκδοθεί και χρηματικά εντάλματα πληρωμής (Χ.Ε.Π.) τα οποία θεωρήθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν ολοκληρώθηκε ωστόσο η εξόφλησή τους λόγω κατάργησης του Ο.Ε.Ε.Κ.

Αρχικά οι υποχρεώσεις αυτές του Ο.Ε.Ε.Κ. συμπεριελήφθησαν στον προϋπολογισμό του πρώην Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (εφεξής Υπουργείο Παιδείας). Το Υπουργείο, ως προς τη συγκέντρωση των σχετικών δικαιολογητικών, συνεργάστηκε με τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων (Ε.Ο.Π.Π.) που ιδρύθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 3879/2010 και μετονομάστηκε σε Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) σύμφωνα με την υπ'αρ. 119959/Η/20.10.2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2351/2011). Στις 20.03.2012 ξεκίνησε από τη Διεύθυνση Οικονομικού του Υπουργείου Παιδείας η διαβίβαση των δικαιολογητικών που αφορούσαν τις ανωτέρω υποχρεώσεις του καταργηθέντος Ο.Ε.Ε.Κ. στην Υπηρεσία Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) προκειμένου να εκκαθαριστούν και να ενταλματοποιηθούν οι δαπάνες.

Η Υ.Δ.Ε με το υπ'αρ.πρωτ. 7062/14.05.2012 έγγραφό της, επέστρεψε τα δικαιολογητικά **θεωρώντας αρμόδια υπηρεσία για την πληρωμή των οφειλόμενων ποσών στους δικαιούχους τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.** Κατόπιν της εξέλιξης αυτής, με το υπ'αρ.πρωτ. 55841/17.05.2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικού του Υπουργείου Παιδείας, τα ως άνω δικαιολογητικά διαβιβάστηκαν στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Η θέση του ΕΟΠΠΕΠ

Ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., με το υπ'αρ.πρωτ. ΓΠ/9999/11.06.2012 έγγραφό του προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, **αμφισβήτησε την αρμοδιότητα καταβολής των αχρεωστήτως καταβληθέντων στον πρώην Ο.Ε.Ε.Κ.** υποστηρίζοντας τα ακόλουθα: σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 24 του Ν. 3879/2010 «*οι εν γένει οικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ο.Ε.Ε.Κ. μεταφέρονται από την κατάργησή του στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων υπεισέρχεται στις εκκρεμείς δίκες του Οργανισμού*». Επίσης σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 54 του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α'118) με την οποία συμπληρώθηκε η παρ.13 του άρθρου 24 του Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ Α163) «*ταμειακά διαθέσιμα που αφορούν τα δίδακτρα που καταβλήθηκαν στον Ο.Ε.Ε.Κ. από τους καταρτιζόμενους των δημοσίων Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για το φθινοπωρινό εξάμηνο του έτους κατάρτισης 2010-2011 και μεταφέρονται, κατά τα ανωτέρω στον Ε.Ο.Π.Π. μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, να μεταφερθούν στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης για τις ανάγκες λειτουργίας των δημοσίων Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.*» Σε εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, εκδόθηκε η υπ'αρ. 5473/03.08.2011 απόφαση της

Υπουργού Παιδείας με την οποία αποφασίστηκε η μεταφορά, μέσω Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων των ταμειακών διαθεσίμων τα οποία αφορούσαν δίδακτρα ποσού 4.551.496,79 ευρώ, που καταβλήθηκαν στον Ο.Ε.Ε.Κ. από τους καταρτιζόμενους των Δημοσίων Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας για το φθινοπωρινό εξάμηνο του έτους 2010-2011 και μεταφέρθηκαν στον Ε.Ο.Π.Π. Εν συνεχεία, με την υπ'αρ. 8969/29.11.2011 νεώτερη απόφαση της Υπουργού, αποφασίστηκε η μεταφορά ταμειακών διαθεσίμων ύψους 1.076.089,20 ευρώ καθώς και ταμειακών διαθεσίμων ύψους 36.053,21 ευρώ, τα οποία αφορούσαν αντίστοιχα τέλη εγγραφής σε ιδιωτικά ΙΕΚ και υπόλοιπα διδάκτρων σε δημόσια ΙΕΚ για το χρονικό διάστημα από 01.09.2010 έως 26.09.2011.

Συνεπώς, όπως καταλήγει ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., τα όποια χρηματικά ποσά αφορούσαν δίδακτρα και είχαν μεταφερθεί στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μεταφέρθηκαν στην συνέχεια μέσω του Γ.Λ.Κ. στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Τέλος ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. υποστήριξε ότι από τις διατάξεις του Ν. 3879/2010 δεν προκύπτει σε καμία περίπτωση υποχρέωσή του για κάλυψη των οικονομικών εκκρεμοτήτων του καταργηθέντος Οργανισμού και ότι μόνη του σχετική υποχρέωση αποτελεί η παροχή στοιχείων από το αρχείο του πρώην Ο.Ε.Ε.Κ. του οποίου έχει την ευθύνη της φύλαξης.

Με το ως άνω έγγραφο τα δικαιολογητικά επιστροφής των χρημάτων, ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, στους δικαιούχους, **διαβιβάστηκαν εκ νέου στο Υπουργείο Παιδείας.**

2. Η υπ'αρ. 523/2012 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Σε συνέχεια της ανωτέρω εξέλιξης, η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας υπέβαλε προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με το υπ'αρ.πρωτ. 67772/ΙΒ/15.06.2012 έγγραφο της σχετικό ερώτημα

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) εξέδωσε την υπ'αρ. 523/2012 γνωμοδότηση με την οποία επεσήμανε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 24 του Ν.3879/2010 *«από την κατάργηση του ΟΕΕΚ, η περιουσία, η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας του περιέρχεται αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, στον Ε.Ο.Π.Π., (...) ο οποίος έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων αυτών και την ευθύνη για τη διαφύλαξη και τη διαχείριση του υπάρχοντος αρχείου»*. Στην έννοια της περιουσίας κατά την ανωτέρω διάταξη, περιλαμβάνονται και τα χρήματα, οι λογαριασμοί, καταθέσεις και εν γένει ταμειακά διαθέσιμα που ανήκαν στην κυριότητα του καταργηθέντος Οργανισμού.

Το Ν.Σ.Κ. επισημαίνει περαιτέρω ότι το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων του Ο.Ε.Ε.Κ. από της καταργήσεώς του περιήλθε αυτοδικαίως στον Ε.Ο.Π.Π. Κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 53 του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α'118) με την οποία συμπληρώθηκε η παρ.13 του άρθρου 24 του Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ Α163), εκδόθηκε η υπ'αρ. 5473/03.08.2011 απόφαση της πρώην Υπουργού Παιδείας για τη μεταφορά στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης **μόνο** των ταμειακών διαθεσίμων που αφορούσαν δίδακτρα καταβληθέντα στον ΟΕΕΚ από τους ήδη καταρτιζόμενους των δημοσίων ΙΕΚ για το φθινοπωρινό εξάμηνο 2010-2011. Όπως υπογραμμίζει το Ν.Σ.Κ., **σε καμία περίπτωση δεν μεταφέρθηκαν ταμειακά διαθέσιμα προερχόμενα από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά στον Οργανισμό.**

Το Ν.Σ.Κ. κατέληξε ότι τα υπό κρίση αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά από δικαιούχους στον πρώην ΟΕΕΚ συνιστούν ταμειακά διαθέσιμα που περιήλθαν στον Ε.Ο.Π.Π. βάσει του άρθρου 13 του άρθρου 24 του Ν. 3879/2010 και εν συνεχεία στον ΕΟΠΠΕΠ, ως καθολικό διάδοχο αυτού (παρ.2 άρθρου 4 της υπ'αρ. 119959/Η/20.10.2011 ΚΥΑ), ότι τα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται στα ταμειακά διαθέσιμα που μεταφέρθηκαν στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας και ότι **κατά συνέπεια αρμόδιος φορέας για την καταβολή στους δικαιούχους των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών είναι ο ΕΟΠΠΕΠ.**

Η ως άνω γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Παιδείας στις 14.12.2012. Εν συνεχεία με το υπ'αρ. 159852/ΠΒ/18.12.2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας, τα δικαιολογητικά-παραστατικά που αφορούν επιστροφές χρημάτων επιστρέφουν και πάλι στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Οι ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη παρενέβη με έγγραφά του σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, με την επιδίωξη να συμβάλει στην επιτάχυνση των ενεργειών των εμπλεκόμενων φορέων.

Μετά την έκδοση της γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. η Αρχή επικοινωνήσε επανειλημμένα με τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και τη νομική του υπηρεσία και διαπιστώθηκε ότι ο Οργανισμός **αμφισβητεί το σκεπτικό της γνωμοδότησης** και ότι η διαδικασία επιστροφής των χρημάτων ουδέποτε ενεργοποιήθηκε.

Με το υπ'αρ.πρωτ. 151779/2013 έγγραφό της, της 5^{ης} Απριλίου 2013, η Αρχή επεσήμανε στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ότι σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 4 του Ν. 3086/2002 (Α324, Οργανισμός Ν.Σ.Κ.-Κατάσταση Λειτουργιών-Υπαλλήλων) **«μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις, που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Αρχή».** Ο Συνήγορος του Πολίτη τόνισε εκ νέου την υποχρέωση της διοίκησης

να λάβει σοβαρά υπόψη τη θέση των δικαιούχων, οι οποίοι έχουν υποχρεωθεί σε μακρά αναμονή χωρίς να ευθύνονται για τις όποιες διαδικαστικές διαφωνίες μεταξύ των υπηρεσιών.

Ο Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., με το υπ'αρ.πρωτ. 34379/24.09.3013 έγγραφό του, ενημέρωσε την Αρχή ότι με το υπό στοιχεία 34379/24.09.2013 έγγραφό του προς το Υπουργείο Παιδείας **πρότεινε την επανεξέταση του θέματος**, επισημαίνοντας ότι όλα τα ταμειακά του διαθέσιμα, τα οποία αφορούσαν δίδακτρα καταρτιζομένων Δημοσίων ΙΕΚ και τέλη εγγραφής καταρτιζομένων σε ιδιωτικά ΙΕΚ για το χρονικό διάστημα από 01.09.2010 έως 26.09.2011 **είχαν ήδη μεταφερθεί με υπουργικές αποφάσεις μέσω του Γ.Λ.Κ. στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας.**

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Παρά το γεγονός ότι οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες αναγνωρίζουν το δίκαιο του αιτήματος των δικαιούχων των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στον πρώην Ο.Ε.Ε.Κ. το θέμα δεν έχει μέχρι σήμερα διευθετηθεί. Οι δικαιούχοι βρίσκονται σε αναμονή ήδη από το 2010 και το πρόβλημα εξακολουθεί να παραμένει άλυτο.

Με την πεποίθηση ότι επιθυμία και επιδίωξή σας αποτελεί η εφαρμογή της αρχής της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, σε μια μάλιστα δύσκολη οικονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η χώρα αλλά και οι πολίτες, **σας υποβάλλουμε το παρόν πόρισμα και παρακαλούμε να επιληφθείτε της υπόθεσης της εφαρμογής της γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. προκειμένου να διευθετηθεί οριστικά το πρόβλημα και να καταβληθούν το ταχύτερο δυνατόν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά στον πρώην Ο.Ε.Ε.Κ. στους δικαιούχους**, ενημερώνοντάς μας σχετικά.

Η Αρχή μας είναι στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω στοιχείο ή διευκρίνιση.

Με τιμή

Καλλιόπη Σπανού
Συνήγορος του Πολίτη

Πληροφορίες: Ευανθία Μπενέκου

Κοινοποίηση:

1. ΕΟΠΠΕΠ
2. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων)
3. Κα ***